

Crna Gora
Ministarstvo energetike i rudarstva
Direktorat za energetska efikasnost

**MAPA PUTA ZA TRANSPOZICIJU DIREKTIVE O ENERGETSKIM
KARAKTERISTIKAMA ZGRADA (EPBD) I DIREKTIVE O ENERGETSKOJ
EFIKASNOSTI (EED) U CRNOJ GORI I ZA USVAJANJE NACIONALNOG
PLANA REKONSTRUKCIJE ZGRADA, INOVIRANA U SKLADU SA
PREPORUKAMA EVROPSKE KOMISIJE**

Maj 2026. godine

Sadržaj

UVOD.....	3
SAŽETAK	3
OBRAZLOŽENJE.....	3
1. Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada.....	4
2. Zabrana kotlova na fosilna goriva	5
3. Promjena Zakona o efikasnom korišćenju energije i usvajanje podzakonskih akata	6
3.1 Okvirni nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije.....	6
Okvirna struktura novih i promjenjenih podzakonskih akata (EPBD i EED direktiva)	11
REVIZIJA POSTOJEĆIH PODZAKONSKIH AKATA	13
Predlog zaključaka	14

UVOD

Crna Gora, kao ugovorna strana Energetske zajednice i država kandidat za članstvo u Evropskoj uniji, ima obavezu usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti energetske efikasnosti i dekarbonizacije sektora zgrada.

U tom kontekstu, Evropska komisija je u okviru pregovaračkog Poglavlja 15 – Energetika uslovlila zatvaranje poglavlja usvajanjem mape puta za transpoziciju i implementaciju Direktive (EU) 2024/1275 o energetske karakteristika zgrada (u daljem tekstu: EPBD), uključujući izradu i usvajanje Nacionalnog plana rekonstrukcije zgrada, kao i započinjanje procesa transpozicije Direktive (EU) 2023/1791 o energetske efikasnosti (u daljem tekstu: EED).

Ova mapa puta izrađena je na pretpostavci da će Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije biti usvojen najkasnije do 31. marta 2027. godine, dok će podzakonski akti i Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada biti usvojeni do kraja 2027. godine.

Mapa puta predstavlja planski i okvirni dokument koji definiše ključne pravce djelovanja, normativne korake i institucionalne obaveze u cilju pravovremene transpozicije i implementacije navedenih direktiva.

Potpunost pokrivenosti Direktive (EU) 2024/1275 i Direktive (EU) 2023/1791

Ova mapa puta obuhvata transpoziciju i implementaciju svih relevantnih odredbi Direktive (EU) 2024/1275 Evropskog parlamenta i Savjeta od 24. aprila 2024. godine o energetske svojstvima zgrada (prerađena verzija) i Direktive (EU) 2023/1791 Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. septembra 2023. o energetske efikasnosti.

Radi obezbjeđivanja potpune transparentnosti transpozicije, mapa puta je praćena sljedećim priložima:

Prilog I – Tabela transpozicije po članu za Direktivu (EU) 2024/1275 Evropskog parlamenta i Savjeta od 24. aprila 2024. o energetske svojstvima zgrada (prerađena verzija);

Prilog II – Tabela transpozicije po članu za Direktivu (EU) 2023/1791 Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. septembra 2023. o energetske efikasnosti.

Prilozi identifikuju, za svaku relevantnu odredbu, nacionalnu mjeru transpozicije, pravni instrument, rok i nadležni organ.

SAŽETAK

Mapa puta definiše ključne korake koje Crna Gora treba da preduzme radi usklađivanja sa EPBD i EED direktivama, uključujući izmjene zakonodavstva, donošenje podzakonskih akata i usvajanje Nacionalnog plana rekonstrukcije zgrada do kraja 2027. godine.

Dokument predviđa postepeno uvođenje standarda zgrada sa nultom emisijom, uspostavljanje minimalnih standarda energetske efikasnosti, kao i mjere za smanjenje energetske siromaštva i dekarbonizaciju sektora zgrada.

Takođe, mapa puta definiše institucionalni okvir, nadležnosti i rokove za sprovođenje

planiranih aktivnosti, uz obavezu redovnog izvještavanja i praćenja napretka.

OBRAZLOŽENJE

Usvajanjem ove mape puta Vlada Crne Gore potvrđuje svoju posvećenost ispunjenju obaveza iz procesa pristupanja Evropskoj uniji, posebno u okviru pregovaračkog Poglavlja 15 – Energetika.

Mapa puta uspostavlja jasan normativni i institucionalni okvir za pravovremenu transpoziciju i implementaciju Direktive (EU) 2024/1275 i Direktive (EU) 2023/1791, uključujući donošenje izmjena Zakona o efikasnom korišćenju energije, usvajanje podzakonskih akata i izradu Nacionalnog plana rekonstrukcije zgrada.

Dokument definiše ključne rokove, nadležnosti institucija i pravce razvoja politika u oblasti energetske efikasnosti zgrada, sa ciljem postizanja klimatske neutralnosti do 2050. godine.

Donošenjem ove mape puta obezbjeđuje se institucionalna odgovornost, koordinacija nadležnih organa i usklađenost sa obavezama preuzetim u okviru Energetske zajednice i procesa evropskih integracija.

1. Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada

Crna Gora je transponovala član 2a Direktive o energetske karakteristika zgrada iz 2010. godine (EPBD) – dugoročnu strategiju obnove zgrada (Long-Term Renovation Strategy) – u nacionalni pravni okvir kroz član 7a Zakona o efikasnom korišćenju energije, kojim je predviđena „Studija unapređenja energetske efikasnosti zgrada“. Navedena studija je izrađena 2025. godine.

Direktiva (EU) 2024/1275 o energetske karakteristika zgrada uvodi značajnu izmjenu pristupa, zamjenjujući dosadašnju strategiju konkretnim planskim dokumentom – Nacionalnim planom rekonstrukcije zgrada.

Za razliku od prethodnog strateškog pristupa, Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada utvrđuje precizno definisane, obavezujuće nacionalne ciljeve za 2030, 2040. i 2050. godinu, uključujući:

- kvantifikovane godišnje stope obnove;
- smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte;
- smanjenje energetske siromaštva;
- detaljno razrađene indikatore i standardizovani okvir za izvještavanje;
- planiranje finansijskih potreba i investicionih mehanizama;
- uspostavljanje sistema praćenja i izvještavanja o napretku.

Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada naročito sadrži:

- a) pregled nacionalnog fonda zgrada prema tipologiji, uključujući njihov udio u ukupnom fondu zgrada, periode izgradnje i klimatske zone, zasnovan, prema potrebi, na statističkom uzorkovanju i nacionalnoj bazi podataka o energetske certifikatima, u skladu sa članom 22 Direktive, kao i analizu tržišnih barijera i neefikasnosti tržišta, pregled kapaciteta u sektoru građevinarstva, energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije, te udio ranjivih domaćinstava;
- b) mapu puta sa nacionalno utvrđenim ciljevima i mjerljivim indikatorima napretka, uključujući smanjenje broja ljudi pogođenih energetske siromaštvom, u cilju ostvarivanja klimatske neutralnosti do 2050. godine, kako bi se obezbijedio visoko energetske efikasni i dekarbonizovani fond zgrada i transformacija postojećih zgrada u zgrade sa nultom emisijom;
- c) pregled sprovedenih i planiranih politika i mjera koje podržavaju sprovođenje mape puta iz tačke b);

- d) prikaz investicionih potreba za sprovođenje Nacionalnog plana rekonstrukcije zgrada, izvora finansiranja i mjera finansiranja, kao i administrativnih kapaciteta za sprovođenje rekonstrukcije zgrada;
- e) granične vrijednosti operativnih emisija gasova sa efektom staklene bašte i godišnje potrebe za primarnom energijom za nove ili rekonstruisane zgrade sa nultom emisijom u skladu sa članom 11;
- f) minimalne standarde energetske efikasnosti za nestambene zgrade na osnovu maksimalnih graničnih vrijednosti u oblasti energetske efikasnosti u skladu sa članom 9 stav 1; izražene kroz primarnu i finalnu potrošnju energije u kWh/(m²/god);
- g) pravac razvoja u oblasti rekonstrukcije fonda zgrada, uključujući značajne korake za 2030. i 2035. godinu u pogledu prosječne upotrebe primarne energije u kWh/(m² godišnje) u skladu sa članom 9 stav 2; i
- h) procjenu zasnovanu na dokazima o očekivanim uštedama energije i širim bene, uključujući one koje se odnose na kvalitet unutrašnjeg okruženja.

Mapa puta iz tačke b) ovog stava treba da sadrži nacionalne ciljeve za 2030, 2040. i 2050. godinu u pogledu:

- godišnje stope energetske obnove, potrošnje primarne i finalne energije nacionalnog fonda zgrada i smanjenja njegovih operativnih emisija gasova sa efektom staklene bašte;
- precizne rokove za usklađivanje nestambenih zgrada sa strožim maksimalnim vrijednostima u oblasti energetske efikasnosti do 2040. i 2050. godine, u skladu sa putanjom transformacije fonda zgrada u zgrade sa nultom emisijom;
- kao i procjenu zasnovanu na dokazima o očekivanim uštedama energije i širim koristima, uključujući one koje se odnose na kvalitet unutrašnjeg okruženja.

Prije usvajanja, Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada dostavlja se Evropskoj komisiji na mišljenje. Sprovođenje plana prati Evropska komisija, kojoj se dostavljaju godišnji izvještaji.

Važeće rješenje iz člana 7a Zakona o efikasnom korišćenju energije ne predstavlja dovoljan pravni osnov za donošenje Nacionalnog plana rekonstrukcije zgrada, imajući u vidu da ciljevi utvrđeni planom moraju imati obavezujući karakter, što nije slučaj sa studijom. Iz tog razloga, neophodno je izmijeniti član 7a Zakona.

2. Zabrana kotlova na fosilna goriva

Direktiva o energetske karakteristika zgrada (EPBD) sadrži više odredbi koje se odnose na kotlove na fosilna goriva (lož ulje i gasne kotlove).

Od 2025. godine u Evropskoj uniji zabranjeno je svako subvencionisanje takvih kotlova. Evropska komisija je u okviru završnih mjerila (Closing Benchmarks) zahtijevala od Crne Gore da zakonom uvede ovu zabranu do juna 2026. godine.

U skladu sa Direktivom (EU) 2024/1275, od 1. januara 2028. godine sve nove javne zgrade moraju biti zgrade sa nultom emisijom (zero-emission buildings). To u praksi znači da moraju imati vrlo visoke energetske karakteristike, nultu operativnu emisiju CO₂ iz fosilnih goriva (uključujući emisije povezane sa ugrađenim materijalima), koristiti energiju iz obnovljivih izvora, mreže bez emisija ili drugih čistih izvora, te ne smiju koristiti fosilna goriva na lokaciji.

Od 1. januara 2030. godine sve nove zgrade, uključujući stambene zgrade u privatnom vlasništvu, moraju biti zgrade sa nultom emisijom. To u praksi znači zabranu ugradnje sistema grijanja na fosilna goriva u svim novim zgradama.

Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada treba da predvidi potpunu dekarbonizaciju sistema grijanja i hlađenja u postojećim zgradama do 2040. godine, što u praksi podrazumijeva postepeno ukidanje upotrebe kotlova na fosilna goriva u postojećem fondu zgrada. Način postizanja ovog cilja ostavlja se državama članicama na izbor, u skladu sa njihovim nacionalnim politikama i okolnostima.

3. Promjena Zakona o efikasnom korišćenju energije i usvajanje podzakonskih akata

Direktivu (EU) 2024/1275 o energetske karakteristika zgrada (EPBD) potrebno je prenijeti u pravni poredak Crne Gore kroz izmjene i dopune Zakona o efikasnom korišćenju energije, kao i donošenjem odgovarajućih podzakonskih akata.

Obim pravne transpozicije

Izmjene Zakona o efikasnom korišćenju energije i pratećih podzakonskih akata obezbijediće pun obuhvat zahtjeva Direktive (EU) 2024/1275, uključujući naročito:

- minimalne zahtjeve energetske efikasnosti za nove zgrade i građevinske elemente;
- zahtjeve za postojeće zgrade koje prolaze kroz glavnu rekonstrukciju;
- zgrade sa nultom emisijom;
- minimalne standarde energetske efikasnosti za postojeće zgrade;
- tehničke sisteme u zgradama, uključujući grijanje, hlađenje, klimatizaciju, automatizaciju i kontrolne sisteme;
- metodologiju proračuna energetske svojstava i troškovno optimalne nivoe;
- sertifikate o energetske svojstvima, baze podataka i kontrolu kvaliteta;
- pasoše za renovaciju;
- indikator pametne spremnosti;
- korišćenje solarne energije u zgradama;
- infrastrukturu za održivu mobilnost;
- sisteme inspekcije za grijanje i klimatizaciju;
- nezavisne stručnjake i nezavisne kontrolne sisteme;
- informisanje, savjetodavne usluge i „one-stop shop“ centri;
- mjere finansiranja i mjere za rješavanje energetske siromaštva.

Isti zakonodavni paket obezbijediće i transpoziciju relevantnih odredbi Direktive (EU) 2023/1791, naročito:

- godišnje smanjenje finalne potrošnje energije u javnom sektoru;
- godišnju obavezu renoviranja javnih zgrada;
- šeme obaveza energetske efikasnosti i alternativne politike mjere;
- praćenje, izvještavanje i verifikaciju ušteda energije;
- mjere za rješavanje energetske siromaštva.

3.1 Okvirni nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije

Nacrt izmjena Zakona o efikasnom korišćenju energije

Nacrt izmjena Zakona o efikasnom korišćenju energije uspostavlja osnovni pravni okvir za transpoziciju Direktive (EU) 2024/1275 Evropskog parlamenta i Savjeta od 24. aprila 2024.godine o energetske svojstvima zgrada (prerađena verzija) i Direktive (EU) 2023/1791 Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. septembra 2023. o energetske efikasnosti. Ove izmjene uvode ključne koncepte i obaveze, uključujući Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada, zgrade sa nultom emisijom, minimalne standarde energetske efikasnosti, obaveze javnog sektora i elemente vezane za obavezne podsticajne šeme u oblasti energetske efikasnosti, ali su još

uvijek daleko od konačnog nacrtu koji će morati da uzme u obzir sve detalje koji proizilaze iz obje direktive.

Kako bi se obezbijedila potpuna i sveobuhvatna transpozicija svih odredbi i zahtjeva navedenih direktiva, dodatne mjere će se usvojiti kroz podzakonske akte i, gdje je potrebno, daljim izmjenama Zakona o efikasnom korišćenju energije. Ove mjere uključuju, naročito, detaljne tehničke zahtjeve, metodologije, sisteme provjera, informacione sisteme, sertifikovanje i kontrolne mehanizme, kao i odredbe koje se odnose na tehničke sisteme u zgradama, sertifikate o energetske karakteristika i savjetodavne usluge.

Sveobuhvatno i iscrpno mapiranje svih odredbi Direktive (EU) 2024/1275 i Direktive (EU) 2023/1791, uključujući odgovarajuće nacionalne mjere, pravne instrumente, rokove i nadležne organe, prikazano je u Prilogu I i Prilogu II ove Mape puta.

Ovakav pristup je u skladu sa primjedbom Evropske komisije u vezi sa stepenom obuhvata Mape puta, jer se obezbjeđuje da sve odredbe i zahtjevi Direktive (EU) 2024/1275 i Direktive (EU) 2023/1791, uključujući one koji nijesu eksplicitno detaljno razrađeni u nacrtu zakona, budu u potpunosti obuhvaćeni kombinacijom primarnog zakonodavstva, podzakonskih akata i mjera navedenih u Prilogu I i Prilogu II.

Član 1

Definicije

U članu 4 Zakona o efikasnom korišćenju energije („Službeni list CG“, br. 57/14, 3/15, 25/19, 140/22, 84/24 i 165/25), poslije tačke 18 dodaju se nove definicije koje glase:

- 19) zgrada sa nultom emisijom je zgrada sa vrlo visokim energetske karakteristika kod koje je veoma mala preostala potrebna energija u potpunosti pokrivena energijom iz obnovljivih izvora bez emisija ugljen-dioksida iz fosilnih goriva na lokaciji;
- 20) dubinska rekonstrukcija je rekonstrukcija zgrade kojom se postojeća zgrada pretvara u zgradu sa nultom emisijom;
- 21) minimalni standardi energetske karakteristika postojećih zgrada su obavezujući minimalni nivoi energetske karakteristika koje postojeće zgrade moraju ispuniti u utvrđenim rokovima;
- 22) pasoš rekonstrukcije zgrade je dokument koji sadrži dugoročan i fazni plan rekonstrukcije zgrade do nivoa zgrade sa nultom emisijom;
- 23) globalni potencijal zagrijavanja tokom životnog ciklusa predstavlja ukupne emisije gasova sa efektom staklene bašte tokom životnog ciklusa zgrade;
- 24) indikator pametne spremnosti zgrade je pokazatelj sposobnosti zgrade da prilagodi svoj rad potrebama korisnika i energetske mreže;
- 25) infrastruktura za održivu mobilnost u zgradama obuhvata instalacije i tehničke sisteme za punjenje električnih vozila i biciklističku infrastrukturu;
- 26) zgrada gotovo nulte potrošnje energije znači zgrada sa veoma visokim energetske svojstvima, gdje se gotovo nulta ili veoma mala količina potrebne energije u značajnoj mjeri pokriva energijom iz obnovljivih izvora, uključujući energiju iz obnovljivih izvora proizvedenu na licu mjesta ili u blizini;
- 27) troškovno optimalni nivo znači nivo energetske svojstava koji dovodi do najnižih troškova tokom procijenjenog ekonomskog životnog ciklusa zgrade ili građevinskog elementa, uzimajući u obzir troškove investicije, održavanja i rada, troškove energije, prihode od proizvedene energije i, gdje je primjenjivo, troškove odlaganja otpada i troškove za životnu sredinu;
- 28) tehnički sistem zgrade znači tehnička oprema zgrade ili jedinice u zgradi za grijanje, hlađenje, klimatizaciju, sanitarnu toplu vodu, ugrađenu rasvjetu, automatizaciju i kontrolu zgrade,

proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na licu mjesta, skladištenje energije ili njihovu kombinaciju;

- 29) jedinica u zgradi znači dio, sprat ili stan unutar zgrade koji je projektovan ili prilagođen da se koristi odvojeno;
- 30) sistem automatizacije i kontrole zgrade znači sistem koji obuhvata proizvode, softver i inženjerske usluge koji podržavaju energetske efikasno, ekonomično i bezbjedno funkcionisanje tehničkih sistema zgrade putem automatske kontrole i nadzora;
- 31) šema obaveza energetske efikasnosti znači mehanizam politike koji zahtijeva od snabdjevača energijom, distributera energetskih izvora ili drugih obveznika da postignu određenu količinu ušteda energije kod krajnjih potrošača;
- 32) energetska usluga znači fizička korist, upotreba ili dobro koje proizilazi iz kombinacije energije sa energetske efikasnom tehnologijom ili mjerom, koja se isporučuje na osnovu ugovora i dovodi do provjerljivog i mjerljivog ili procjenjivog poboljšanja energetske efikasnosti ili uštede primarne energije;
- 33) javni organ znači državni organ, organ državne uprave, jedinica lokalne samouprave, javna ustanova, javno preduzeće ili drugo pravno lice osnovano, finansirano ili kontrolisano od strane države ili jedinice lokalne samouprave;
- 34) sistem energetske menadžmenta znači skup međusobno povezanih ili interaktivnih elemenata strategije ili plana koji postavlja cilj energetske efikasnosti i strategiju za njegovo ostvarenje;
- 35) ugroženi potrošač znači domaćinstvo ili krajnji potrošač identifikovan kao ugrožen u skladu sa zakonom, uključujući lica pogođena energetske siromaštvom, domaćinstva sa niskim prihodima i, gdje je primjenjivo, lica koja žive u objektima socijalnog stanovanja.

Dodatne definicije će biti dodate, ukoliko bude potrebno, tokom konačnog izrade zakona.

Član 2

Član 7a mijenja se i glasi:

Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada

Radi postizanja klimatski neutralnog fonda zgrada do 2050. godine, Vlada donosi Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada.

Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada naročito sadrži:

- analizu postojećeg fonda zgrada;
- nacionalnu putanju smanjenja potrošnje energije;
- minimalne standarde energetskih karakteristika postojećih zgrada;
- mjere za smanjenje energetske siromaštva;
- finansijski okvir i izvore finansiranja;
- indikatore za praćenje napretka;

- nacionalne ciljeve za 2030, 2040 i 2050 godinu u pogledu stope rekonstrukcije, smanjenja potrošnje energije i smanjenja emisija gasova sa efektom staklene bašte u sektoru zgrada;
- nacionalnu putanju transformacije fonda zgrada u skladu sa minimalnim standardima energetske karakteristika;
- procjenu investicionih potreba i izvora finansiranja.

Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada – javne konsultacije

Prije usvajanja Nacionalnog plana rekonstrukcije zgrada, Ministarstvo je dužno da omogući javne konsultacije sa zainteresovanim stranama, uključujući predstavnike jedinica lokalne samouprave, građevinskog sektora, finansijskih institucija, civilnog društva i drugih zainteresovanih subjekata, u skladu sa zakonom koji uređuje proces javnih konsultacija.

Nacrt Nacionalnog plana rekonstrukcije zgrada biće javno dostupan, a zainteresovanim stranama će se omogućiti da dostave komentare u odgovarajućem vremenskom periodu.

Ministarstvo je dužno da uzme u obzir rezultate javnih konsultacija prilikom pripreme konačnog prijedloga Plana.

Plan se donosi do 31. decembra 2027. godine i ažurira najmanje svakih pet godina. Ministarstvo prati sprovođenje plana i podnosi Vladi godišnji izvještaj o napretku.

Ministarstvo vodi centralni registar zgrada sa najboljim energetske karakteristikama u cilju praćenja sprovođenja minimalnih standarda energetske karakteristika i planiranja mjera iz Nacionalnog plana rekonstrukcije zgrada.

Način vođenja registra iz stava 5 ovog člana, metodologiju identifikacije zgrada sa najboljim energetske karakteristikama i način dostavljanja podataka propisuje Ministarstvo pravilnikom.

Član 3

Poslije člana 8 dodaje se novi član:

Član 8a

Organi državne uprave, javne institucije, jedinice lokalne samouprave i druga javna tijela koja se finansiraju pretežno iz javnih sredstava dužni su da svake godine smanjuju ukupnu finalnu potrošnju energije za najmanje 1,9% u odnosu na potrošnju iz referentne godine.

Vlada uredbom bliže uređuje naročito obaveze pojedinih djelova javnog sektora, baznu godinu za poređenje sa postignutim ciljem i način vođenja evidencije potrošnje.

Radi sprovođenja obaveze iz stava 1 ovog člana, Vlada donosi Program energetske efikasnosti javnog sektora kojim se utvrđuju mjere za smanjenje potrošnje energije, plan rekonstrukcije javnih zgrada i način finansiranja tih mjera.

Član 4

Poslije člana 8a dodaje se novi član:

Rekonstrukcija javnih zgrada

Država obezbjeđuje da se svake godine obnovi najmanje 3% ukupne korisne površine grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu subjekata javnog sektora, tako da se one transformišu u zgrade sa gotovo nultom potrošnjom energije ili u zgrade sa nultom emisijom.

Vlada donosi program rekonstrukcije javnih zgrada kojim se utvrđuje plan godišnje obnove zgrada iz stava 1 ovog člana, prioritete zgrade za rekonstrukciju, dinamika realizacije i izvori finansiranja.

Član 5

U članu 18 stav 1 mijenja se i glasi:

Snabdjevač energijom, odnosno distributer energenata dužan je da sprovodi mjere energetske efikasnosti kod krajnjih kupaca radi ostvarivanja obaveznih godišnjih ušteda energije, u skladu sa ciljevima utvrđenim Nacionalnim energetskim i klimatskim planom.

Poslije stava 1 dodaju se novi stavovi:

Ministarstvo utvrđuje ukupni godišnji cilj novih ušteda energije koje se ostvaruju putem mjera iz stava 1 ovog člana.

Obaveza ostvarivanja ušteda energije raspodjeljuje se na snabdjevače energijom i distributere energenata proporcionalno njihovom udjelu u tržištu energije.

Uštede energije ostvarene sprovođenjem mjera iz ovog člana evidentiraju se u informacionom sistemu za monitoring i verifikaciju ušteda energije.

Ministarstvo može, radi ostvarivanja nacionalnog cilja ušteda energije, uspostaviti alternativne mjere politike koje obezbjeđuju ekvivalentan nivo ušteda energije.

Član 6

Poslije člana 26 dodaju se novi čl. 26a, 26b, 26c i 26d koji glase:

Član 26a

Zgrade sa nultom emisijom

Sve nove zgrade u vlasništvu države, opština, državnih i opštinskih organa, kao i javnih preduzeća, moraju biti projektovane i izgrađene kao zgrade sa nultom emisijom od 1. januara 2028. godine.

Sve ostale nove zgrade moraju biti zgrade sa nultom emisijom od 1. januara 2030. godine.

Ugradnja sistema grijanja na fosilna goriva u novim zgradama zabranjena je od 1. januara 2030. godine.

Zgrada sa nultom emisijom ne smije koristiti fosilna goriva na lokaciji.

Tehničke kriterijume za zgrade sa nultom emisijom propisuje Vlada uredbom.

Član 26b

Minimalni standardi energetske karakteristika postojećih zgrada

Postojeće nestambene zgrade moraju ispuniti minimalne standarde energetske karakteristika u rokovima utvrđenim Nacionalnim planom rekonstrukcije zgrada.

Minimalni standardi iz stava 1 ovog člana propisuju se uredbom Vlade.

Izuzetno, pojedine kategorije zgrada mogu biti izuzete iz primjene minimalnih standarda iz tehničkih, funkcionalnih ili razloga zaštite kulturnih dobara.

Kategorije zgrada iz stava 3 ovog člana, kriterijume za utvrđivanje tehničke ili funkcionalne neizvodljivosti, kao i postupak utvrđivanja izuzetaka, bliže propisuje Vlada uredbom.

Uredbom iz stava 4 ovog člana mogu se, naročito, utvrditi kategorije zgrada koje mogu biti izuzete od primjene minimalnih standarda energetske karakteristika, uključujući zgrade koje su zaštićene kao kulturna dobra, zgrade za vjerske aktivnosti, privremene zgrade, industrijske i poljoprivredne zgrade sa niskom potrošnjom energije, kao i druge zgrade za koje primjena minimalnih standarda nije tehnički ili funkcionalno opravdana.

Ministarstvo vodi registar nestambenih zgrada koje ne ispunjavaju minimalne standarde energetske karakteristika.

Način vođenja registra, metodologiju identifikacije zgrada i način praćenja usklađenosti sa minimalnim standardima energetske karakteristika propisuje Ministarstvo pravilnikom.

Član 26c

Globalni potencijal zagrijavanja

Za nove zgrade čija bruto površina prelazi prag utvrđen podzakonskim aktom Ministarstva, vrši se izračunavanje i prijavljivanje globalnog potencijala zagrijavanja tokom životnog ciklusa zgrade.

Metodologiju izračunavanja propisuje Ministarstvo nadležno za poslove klimatskih promjena.

Član 26d

Solarna energija

Nove zgrade i zgrade koje prolaze kroz veliku rekonstrukciju moraju biti projektovane tako da omoguće instalaciju solarnih energetske sistema na krovovima ili drugim odgovarajućim površinama zgrade.

Solarni energetske sistemi ugrađuju se na zgradama u rokovima utvrđenim ovim članom, kada je to tehnički, funkcionalno i ekonomski izvodljivo, u sljedećim rokovima:

- od 1. jula 2028. godine na svim novim javnim zgradama i novim nestambenim zgradama;
- od 1. jula 2028. godine na postojećim javnim zgradama sa ukupnom korisnom površinom većom od 250 m²;
- od 1. jula 2028. godine na postojećim nestambenim zgradama sa ukupnom korisnom površinom većom od 500 m²;
- od 31. decembra 2029. godine na svim novim stambenim zgradama;
- od 31. decembra 2030. godine na postojećim nestambenim zgradama sa ukupnom korisnom površinom većom od 250 m².

Kada postojeća zgrada prolazi kroz veliku rekonstrukciju, solarni energetske sistemi instaliraju se na zgradi ili na pogodnim djelovima zgrade, ako je to tehnički, funkcionalno i ekonomski izvodljivo.

Obaveza instalacije solarnih energetske sistema ne primjenjuje se na zgrade kod kojih instalacija nije tehnički izvodljiva ili funkcionalno primjerena, niti na zgrade koje su zaštićene kao kulturno dobro ili se nalaze u zaštićenim kulturno-istorijskim cjelinama.

Bliže uslove za procjenu tehničke, funkcionalne i ekonomske izvodljivosti instalacije solarnih sistema, kategorije zgrada koje mogu biti izuzete od primjene ovog člana, tehničke uslove za projektovanje zgrada pogodnih za instalaciju solarnih energetske sistema, metodologiju procjene tehničke i ekonomske izvodljivosti, kao i način dokazivanja ispunjenosti uslova iz ovog člana, propisuje Ministarstvo nadležno za građevinarstvo pravilnikom.

Član 26e

Infrastruktura za održivu mobilnost

Nove zgrade i zgrade koje prolaze kroz veliku rekonstrukciju, a imaju više od pet parking mjesta, moraju biti opremljene infrastrukturom za elektromobilnost u skladu sa ovim članom.

Kod novih i rekonstruisanih nestambenih zgrada sa više od pet parking mjesta mora se obezbijediti:

- najmanje jedno mjesto opremljeno punjačem za električna vozila;
- predinstalacija infrastrukture za punjače za električna vozila na najmanje 50% parking mjesta.

Kod novih i rekonstruisanih stambenih zgrada sa više od tri parking mjesta mora se obezbijediti predinstalacija za punjače za električna vozila na svim parking mjestima.

Postojeće nestambene zgrade sa više od 20 parking mjesta moraju imati instaliran najmanje jedan punjač za električna vozila.

Nestambene zgrade moraju obezbijediti odgovarajući broj mjesta za parkiranje bicikala.

Obaveze iz ovog člana primjenjuju se kada njihova primjena bude tehnički i ekonomski izvodljiva.

Bliže uslove za instalaciju punjača za električna vozila, predinstalaciju infrastrukture i moguće izuzetke propisuje Vlada.

Član 7

U članu 29 se iza stava 4 dodaje novi stav, koji glasi:

Javna sredstva, uključujući subvencije, grantove, poreske olakšice i druge oblike finansijske podrške iz budžeta Crne Gore ili budžeta jedinica lokalne samouprave, ne mogu se koristiti za instalaciju samostalnih sistema grijanja na fosilna Goriva u novim zgradama.

Dosadašnji stav 5 postaje stav 6.

Iza stava 6 dodaju se dva nova stava koja glase:

Programi finansijskih podsticaja za energetske efikasnosti moraju sadržati posebne mjere za smanjenje energetske siromaštva. Mjere mogu uključivati subvencije za energetske sanacije zgrada domaćinstava sa niskim prihodima, kao i zamjenu sistema grijanja.

Vlada može donijeti poseban program za smanjenje energetske siromaštva kojim se utvrđuju mjere podrške domaćinstvima sa niskim prihodima za energetske sanacije zgrada i zamjenu sistema grijanja.

Član 8

U članu 39 stav 2 dodaje se nova alineja i novi stav koji glase:

- fazne preporuke za dubinsku rekonstrukciju zgrade do nivoa zgrade sa nultom emisijom. Energetski sertifikat zgrade sadrži preporuke za faznu rekonstrukciju zgrade do nivoa zgrade sa nultom emisijom.

Član 9

Poslije člana 39 dodaju se novi čl. 39a i 39b:

Član 39a

Pasoš rekonstrukcije zgrade

Vlasnik zgrade može pribaviti pasoš rekonstrukcije za planiranu rekonstrukciju zgrade.

Pasoš rekonstrukcije izrađuje ovlašćeno lice i dostavlja se Ministarstvu radi unosa u registar.

Sadržaj i metodologiju izrade pasoša propisuje Ministarstvo.

Član 39b

Indikator pametne spremnosti

Uspostavlja se nacionalni sistem procjene indikatora pametne spremnosti zgrada.

Metodologiju i način sertifikovanja propisuje Ministarstvo.

Član 10

U kaznenim odredbama dodaju se novi prekršaji, i to:

- neispunjavanje minimalnih standarda energetske efikasnosti za postojeće zgrade u propisanim rokovima;
- nepoštovanje obaveze projektovanja i izgradnje novih zgrada kao zgrada sa nultom emisijom, u skladu sa ovim Zakonom;
- ugradnja ili korišćenje sistema grijanja na fosilna goriva u novim zgradama suprotno ovom Zakonu;
- nepoštovanje obaveza koje se odnose na proračun i izvještavanje o potencijalu globalnog zagrijavanja tokom životnog ciklusa zgrada;
- nepoštovanje obaveza koje se odnose na ugradnju solarnih sistema na zgradama gdje je to

propisano;

- nepoštovanje obaveza koje se odnose na infrastrukturu za održivu mobilnost u zgradama;
- nepoštovanje obaveza subjekata javnog sektora koje se odnose na smanjenje finalne potrošnje energije i renoviranje javnih zgrada;
- nepoštovanje obaveza koje se odnose na sertifikate o energetske karakteristika, pasoše rekonstrukcije i indikatore pametne spremnosti;
- nepoštovanje obaveza koje se odnose na šeme obaveza u oblasti energetske efikasnosti i alternativne politike mjere;
- nepodnošenje, neizvršavanje ili dostavljanje netačnih podataka informacionom sistemu za praćenje energetske efikasnosti.

Pored prekršaja iz stava 1 ovog člana, prekršaj će počiniti i svako fizičko ili pravno lice koje ne postupi u skladu sa obavezama propisanim ovim Zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog Zakona, a u cilju transpozicije Direktive (EU) 2024/1275 Evropskog parlamenta i Savjeta od 24. aprila 2024.godine o energetske karakteristika zgrada (prerađena verzija) i Direktive (EU) 2023/1791 Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. septembra 2023.godine o energetske efikasnosti.

Vrste prekršaja iz ovog člana, kao i visina novčanih kazni i druge sankcije, biće detaljno propisane posebnim aktom.

Član 11

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Podzakonski akti iz ovog zakona donijeće se u roku od 9 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

VIII NADZOR

Član 12 U članu 51 dodaje se novi stav 2 koji glasi:

Ministarstvo uspostavlja i vodi centralni informacioni sistem za praćenje energetske efikasnosti koji naročito obuhvata podatke o:

- potrošnji energije u javnom i privatnom sektoru,
- energetske pregledima,
- energetske sertifikatima zgrada,
- pasošima rekonstrukcija zgrada,
- registru zgrada sa najboljim energetske karakteristika,
- ostvarenim uštedama energije u okviru mjera energetske efikasnosti,
- podacima o uštedama energije ostvarenim u okviru sistema obaveza energetske efikasnosti i alternativnih mjera politike.

Okvirna struktura novih i promjenjenih podzakonskih akata (EPBD i EED direktiva)

TABELA PODZAKONSKIH AKATA, PLANOVA I PROGRAMA

Naziv akta / dokumenta	Pravni osnov (član zakona)	Donosi	Rok donošenja	Sadržaj akta
Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada	čl. 7a	Vlada Crne Gore	do 31.12.2027. godine	Dugoročni plan transformacije fonda zgrada do 2050. godine: analiza fonda zgrada, pravac razvoja u pogledu rekonstrukcije, ciljevi 2030–2050, pravac razvoja u dijelu minimalnih standarda energetske karakteristika, finansijski okvir, mjere za smanjenje energetske siromaštva
Program energetske efikasnosti javnog sektora	čl. 8a	Vlada Crne Gore	u roku od devet mjeseci	Mjere za smanjenje potrošnje energije u javnom sektoru za najmanje 1,9% godišnje, uključujući plan rekonstrukcije javnih zgrada i finansiranje
Program rekonstrukcije javnih zgrada	član poslije 8a	Vlada Crne Gore	u roku od devet mjeseci	Operativni plan za ostvarenje obaveze rekonstrukcije najmanje 3% površine javnih zgrada godišnje

Naziv akta / dokumenta	Pravni osnov (član zakona)	Donosi	Rok donošenja	Sadržaj akta
Uredba o zgradama sa nultom emisijom (ZEB)	čl. 26a	Vlada Crne Gore	u roku od devet mjeseci	Tehnički kriterijumi za zgrade sa nultom emisijom: maksimalna primarna energija, udio obnovljivih izvora, metodologija dokazivanja

Uredba o minimalnim standardima energetske karakteristika postojećih zgrada (MEPS)	čl. 26b	Vlada Crne Gore	u roku od devet mjeseci	Minimalni ciljevi energetske efikasnosti za postojeće nestambene zgrade, rokovi usklađivanja i kategorije izuzetaka
Uredba o praćenju i smanjenju potrošnje energije u javnom sektoru	čl. 8a	Vlada Crne Gore	u roku od devet mjeseci	Metodologija obračuna 1,9% smanjenja potrošnje energije i sistem evidencije
Pravilnik o registru zgrada sa najlošijim energetske karakteristika	čl. 7a i 26b	Ministarstvo nadležno za energetiku.	u roku od devet mjeseci	Metodologija identifikacije zgrada sa najlošijim energetske karakteristika i vođenje registra
Pravilnik o pasošu rekonstrukcije zgrade	čl. 39a	Ministarstvo nadležno za energetiku.	u roku od devet mjeseci	Metodologija izrade i sadržaj faznog plana rekonstrukcije zgrade
Pravilnik o metodologiji izračunavanja globalnog potencijala zagrijavanja	čl. 26c	Ministarstvo nadležno za klimatske promjene	u roku od devet mjeseci	Metodologija izračuna emisija tokom životnog ciklusa zgrade
Pravilnik o indikatoru pametne spremnosti zgrade (SRI)	čl. 39b	Ministarstvo nadležno za energetiku.	u roku od devet mjeseci	Sistem ocjenjivanja digitalne i energetske fleksibilnosti zgrade
Pravilnik o tehničkim uslovima za solarne sisteme i infrastrukturu za održivu mobilnost u zgradama	čl. 26d i 26e	Ministarstvo nadležno za oblast građevinarstva	u roku od devet mjeseci	Tehnički uslovi instalacije solarnih sistema, EV punjača i biciklističke infrastrukture

Pravilnik o metodologiji za utvrđivanje i verifikaciju ušteda energije	čl. 18	Ministarstvo nadležno za energetiku.	u roku od devet mjeseci	Metodologija verifikacije ušteda energije u okviru EEOS i alternativnih mjera
--	--------	--------------------------------------	-------------------------	---

Program za smanjenje energetske siromaštva	čl. 29	Vlada Crne Gore	u roku od devet mjeseci	Finansijski instrumenti i mjere za pomoć domaćinstvima sa niskim prihodima
Pravilnik o minimalnim zahtjevima energetske karakteristika novih zgrada i djelovima zgrada	Zakon o efikasnom korišćenju energije	Ministarstvo	u roku od devet mjeseci	Zahtjevi za nove zgrade i rekonstrukcije većeg obima
Pravilnik o tehničkim sistemima zgrade	Zakon o efikasnom korišćenju energije	Ministarstvo	u roku od devet mjeseci	Zahtjevi u pogledu grijanja, hlađenja, klimatizacije i sistema za automatizaciju i kontrolu
Pravilnik o metodologiji za izračunavanje i troškovno optimalni nivoi	Zakon o efikasnom korišćenju energije	Ministarstvo	u roku od devet mjeseci	Okvir za izračunavanje energetske karakteristika i troškovno optimalnih nivoa
Pravilnik o inspekciji sistema za grijanje, hlađenje i klima uređaje	Zakon o efikasnom korišćenju energije	Ministarstvo	u roku od devet mjeseci	Inspekcijski nadzor i alternativna rješenja
Program koji se odnosi na savjetodavne usluge i one-stop shop centre	Vladin program	Vlada Crne Gore	2027. godine	Informacioni mehanizmi i mehanizmi podrške

REVIZIJA POSTOJEĆIH PODZAKONSKIH AKATA

Pored novih akata, potrebno je izmijeniti neke postojeće pravilnike:

Postojeći akt	Razlog izmjene
Pravilnik o minimalnim zahtjevima energetske efikasnosti zgrada	usklađivanje sa konceptom zgrada sa nultom emisijom
Pravilnik o sertifikovanju energetske karakteristika zgrada	integracija preporuka za dubinsku rekonstrukciju
Pravilnik o energetskim pregledima zgrada	povezivanje sa registrom
Pravilnik o redovnim energetskim pregledima instalacija	usklađivanje sa EPBD sistemima nadzora
Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje i verifikaciju ušteda energije	integracija novih registara zgrada, evidencija javnog sektora, povezivanje sa EPC bazom.

Usklađivanje sa sekundarnim zakonodavstvom EU i smjernicama Evropske komisije

Podzakonski akti usvojeni na osnovu ove Mape puta obezbijediće usklađivanje sa svim relevantnim delegiranim i izvršnim aktima donijetim u skladu sa Direktivom (EU) 2024/1275 Evropskog parlamenta i Savjeta od 24. aprila 2024. o energetske svojstvima zgrada (prerađena verzija) i Direktivom (EU) 2023/1791 Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. septembra 2023. godine o energetskej efikasnosti.

Posebno će se obezbijediti usklađivanje sa sljedećim postojećim pravnim aktima EU:

- Delegiranim uredbom Komisije (EU) 2025/2273 kojom se dopunjuje Direktiva (EU) 2024/1275 uspostavljanjem komparativnog metodološkog okvira za proračun troškovno optimalnih nivoa minimalnih zahtjeva energetske efikasnosti za zgrade i elemente zgrade;
- Izvršnom uredbom Komisije (EU) 2025/1328 od 30. juna 2025. godine, kojom se sprovodi Direktiva (EU) 2024/1275 uspostavljanjem zajedničkih obrazaca za prenos informacija iz nacionalnih baza podataka o energetskej svojstvima zgrada u opservatorijumu zgrada EU;
- Delegiranim uredbom Komisije (EU) 2020/2155 od 14. oktobra 2020. godine kojom se dopunjuje Direktiva 2010/31/EU uspostavljanjem opcione zajedničke šeme EU za ocjenjivanje pametne spremnosti zgrada; - Izvršnom uredbom Komisije (EU) 2020/2156 od 14. oktobra 2020. godine, kojom se utvrđuju tehnički modaliteti za efikasnu primjenu indikatora pametne spremnosti zgrada.

Gdje je relevantno, podzakonski akti će obezbijediti i usklađivanje sa Uredbom (EU) 2023/1804 Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. septembra 2023. godine o razvoju infrastrukture za alternativna goriva.

Podzakonski akti će dalje obezbijediti usklađivanje sa delegiranim i izvršnim aktima koje će Evropska komisija donijeti u skladu sa Direktivom (EU) 2024/1275 i Direktivom (EU) 2023/1791, uključujući one koji se odnose na troškovno optimalne metodologije, zgrade sa nultom emisijom, potencijal globalnog zagrijavanja tokom životnog ciklusa, indikatore pametne spremnosti, sertifikate o energetskej karakteristikama, inspeksijske sisteme, praćenje, izvještavanje i verifikaciju.

Odgovarajuće nacionalne mjere za transpoziciju i sprovođenje ovih akata navedene su u Prilogu I i Prilogu II ove Mape puta.

Crna Gora će takođe uzeti u obzir Obavještenje Komisije koje pruža smjernice za sprovođenje Direktive (EU) 2024/1275 o energetskej karakteristikama zgrada (prerađena verzija) prilikom pripreme zakonodavstva i metodologija.

PRILOG I**Tabela transpozicije (po članu) za Direktivu (EU) 2024/1275 Evropskog parlamenta i Savjeta od 24. aprila 2024.godine o energetske karakteristikama zgrada (prerađena verzija);**

Napomena: Državni organi, odnosno nadležno ministarstvo za donošenje predmetnih propisa biće definisani tokom procesa transpozicije EPBD i EED direktive

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta / dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
Čl. 1	Predmet	Odražava se u obimu izmjena Zakona o efikasnom korišćenju energije.	Zakon o efikasnom korišćenju energije	31. mart 2027. godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 2	Definicije	Uvođenje / ažuriranje definicija, uključujući: zgradu sa nultom emisijom, renoviranje većeg obima, pasoš rekonstrukcije, potencijal globalnog zagrijavanja (GHPf), SRI (indikator pametne spremnosti), tehničke sisteme zgrada, infrastrukturu za održivu mobilnost.	Izmjena čl. 4 Zakona o efikasnom korišćenju energije	31. mart 2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 3(stav 1)	Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada	Uspostavljanje obaveze usvajanja Nacionalnog plana rekonstrukcije zgrada.	Zakon o efikasnom korišćenju energije, čl. 7a	31. mart 2027.godine	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo
Čl. 3 (stav 2)	Obavezni sadržaj Nacionalnog plana rekonstrukcije zgrada	Uključivanje pregleda fonda zgrada, pravca razvoja, politika, investicionih potreba, granične vrijednosti za zgrade sa nultom emisijom, minimalni standardi energetske karakteristika, pravca razvoja u pogledu stambene politike, ušteda i šire koristi.	Zakon o efikasnom korišćenju energije, čl. 7a I Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada	31. decembar 2027.godine	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta / dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
Čl. 3(stav 3-9)	Nacrt plana, konsultacije, preporuke Komisije, ažuriranje I izvještavanje	Uspostavljanje procesa pripreme, konsultacija, podnošenja / ažuriranja i izvještavanja.	Zakon o efikasnom korišćenju energije, čl. 7a, i okvir za izvještavanje u vezi Nacionalog energetskeg I klimatskog plana	31. decembar 2027 / U toku	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo
Čl. 4	Metodologije za izračunavanje energetskih karakteristika zgrada	Ažuriranje nacionalne metodologije proračuna u skladu sa Prilogom i EPBD.	Pravilnik o metodologiji za izračunavanje energetskih karakteristika	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 5(stav 1)	Minimalnih zahtjevi u pogledu energetskih karakteristika	Definisanje minimalnih zahtjeva za zgrade, jedinice u zgradama i elemente zgrade a u dijelu sa troškovno optimalnim nivoua.	Pravilnik o minimalnim zahtjevima u pogledu energetskih karakteristika zgrada	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 5(stav 2-3)	Prilagođavanje i izuzeće od primjene	Definisanje izuzetaka za zaštićene objekte, vjerske objekte, privremene zgrade, niskoenergetske industrijske/poljopri vredne objekte itd.	Pravilnik / Uredba o minimalnim zahtjevima i izuzecima od primjene	2027.godine	Nadležno ministarstvo / Vlada Crne Gore
Čl. 6	Troškovno optimalni nivoi	Primjena komparativnog metodološkog okvira za troškovno optimalne nivoe, uključujući Delegiranu uredbu Komisije (EU) br. 244/2012 i nove akte shodno članu 6 EPBD.	Pravilnik o metodologiji za izračunavanje I troškovnooptimalni nivoi	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 7(stav 1-2)	Nove zgrade	Obaveza da sve nove javne zgrade od 2028. godine, i sve nove zgrade od 2030. godine budu zgrade sa nultom emisijom, do tada je važeći zahtjev u pogledu zgrade sa nultom emisijom.	Zakon o efikasnom korišćenju energije, čl. 26a I Uredba o zgradama sa nultom emisijom	31. mart 2027.godine / 2027	Vlada Crne Gore

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta / dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
Čl. 7(stav 3-5)	Životni ciklus potencijala globalnog zagrijavanja za nove zgrade	Uvođenje obaveze proračuna i objavljivanja potencijala globalnog zagrijavanja tokom životnog ciklusa za nove zgrade iznad graničnih vrijednosti.	Član 26c Zakona o efikasnom korišćenju energije i pravilnik o metodologiji koja se odnosi na potencijal globalnog zagrijavanja	31. mart 2027.godine / 2027	Nadležno ministarstvo
Čl. 8	Postojeće zgrade i značajne obnove	Rekonstruisane zgrade i rekonstruisani elementi zgrade moraju ispuniti minimalne zahtjeve energetske efikasnosti gdje je to tehnički, funkcionalno i ekonomski izvodljivo.	Pravilnik o minimalnim zahtjevima u pogledu energetske karakteristika zgrada i značajnim obnovama	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 9(stav 1)	Minimalni standardi energetske karakteristika za nestambene zgrade	Uvođenje obaveznih minimalnih standarda energetske karakteristika za postojeće nestambene zgrade.	Član 26b Zakona o efikasnom korišćenju energije i Uredba o minimalnim standardima energetske karakteristika	31. mart 2027.godine / 2027	Vlada Crne Gore
Čl. 9 (stav 2)	Pravac razvoja u dijelu progresivne obnove stambenih zgrada	Definisanje nacionalnog pravca razvoja u dijelu stambenog fonda sa ciljevima za 2030. i 2035. godinu.	Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada shodno članu 7a Zakona	31. decembar 2027. godine	Vlada Crne Gore
Čl. 9 (stav 3-5)	Dodatne mjere i usaglašenost	Uspostavljanje tehničke pomoći, finansiranja, monitoringa, registra i mehanizama usklađenosti.	Zakon o efikasnom korišćenju energije, čl. 7a, 26b, 51 i Uredba o minimalnim standardima energetske karakteristika	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 9 (stav 6)	Izuzeci od Uredbe o minimalnim standardima energetske karakteristika	Definisanje kategorija izuzetih zgrada i kriterijuma za izuzeci.	Zakon o efikasnom korišćenju energije, čl. 26b i Uredba o minimalnim standardima energetske karakteristika	2027.godine	Vlada Crne Gore

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta / dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
			karakteristika		
Čl. 9 (stav 7)	Monitoring I kaznene odredbe	Uspostavljanje monitoringa i kaznenih odredbi u cilju usklađivanja sa MEPS.	Zakon o efikasnom korišćenju energije, čl. 26b, kaznene odredbe I čl.51 koji se odnosi na informacione sisteme	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 10	Solarna energija u zgradama	Uvođenje obaveza u dijelu stepena pripremljenosti objekta za korišćenje solarne energije i instalaciju solarnih sistema, sa kriterijumima i izuzecima.	Zakon o efikasnom korišćenju energije, čl. 26d i Pravilnik o solarnim sistemima	31. mart 2027.godine / 2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 11 (stav 1-7)	Zgrade sa nultom emisijom	Definisanje graničnih vrijednosti za zgrade sa nultom emisijom, operativnih granica GHG, granica primarne energije i dozvoljenih izvora energije.	Zakon o efikasnom korišćenju energije, čl. 26a i Uredba o zgradama sa nultom emisijom	2027.godine	Vlada Crne Gore
Čl. 12 (stav 1-8)	Pasoš rekonstrukcije zgrade	Uspostavljanje sistema pasoša rekonstrukcije zgrada, digitalnog formata, uključivanje stručnjaka i povezivanje sa bazom podataka.	Zakon o efikasnom korišćenju energije, čl. 39a i Pravilnik o pasošima rekonstrukcije zgrada	31. mart 2027.godine / 2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 13 (stav 1-6)	Tehnički sistemi zgrade	Definisanje zahtjeva za tehničke sisteme zgrada (grijanje, hlađenje, klimatizacija, sanitarna voda, rasvjeta, automatizacija, kontrola, kvalitet	Pravilnik o tehničkim sistemima zgrade	2027.godine	Nadležno ministarstvo

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta / dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
		unutrašnje sredine).			
Čl. 13(stav 7-11)	Sistemi automatizacije i upravljanja zgradom	Uvođenje zahtjeva za automatizaciju i kontrolu u relevantnim nestambenim i stambenim zgradama.	Pravilnik o tehničkim sistemima zgrade	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 14(stav 1-5)	Infrastruktura za održivu moibilnost	Uvođenje zahtjeva za infrastrukturu održive mobilnosti (punionice za električna vozila, parkinzi za bicikla).	Zakon o efikasnom korišćenju energije, čl. 26e i Pravilnik o infrastrukturi za održivu mobilnost	31, mart 2027.godine / 2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 14 (stav 6-10)	Smart/bi-directional charging, barriers and fire-safety guidance	Usklađivanje sa Uredbom (EU) 2023/1804 o infrastrukturi za alternativna goriva i smjernicama Komisije o zaštiti od požara.	Pravilnik o infrastrukturi za održivu mobilnost i pravila za izgradnju/dobijanje dozvola	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 15	Pripremljenost zgrada za pametne tehnologije	Uspostavljanje opcione nacionalne šeme za indikatore pametne spremnosti i usklađivanje sa Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2020/2155 i Izvršnom uredbom (EU) 2020/2156.	Zakon o efikasnom korišćenju energije, čl. 39b i Pravilnik o indikatorima pametne spremnosti	31, mart 2027.godine / 2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 16	Razmjena podataka	Obezbjeđivanje pristupa podacima o sistemima zgrada, interoperabilnosti, nediskriminatorne razmjene podataka i povezivanje sa digitalnim građevinskim dnevnikom.	Zakon o efikasnom korišćenju energije, čl. 51 i Pravilnik o razmjeni/interoperabilnosti podataka	2027.godine	Nadležno ministarstvo

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta / dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
Čl. 17(stav 1-9)	Finansijski podsticaji I tržišne barijere	Uspostavljanje finansiranja, mjera podrške, pojednostavljenih procedura, prioriteta za najlošije zgrade i ugrožena domaćinstva.	Izmjene člana 29 zakona i programi finansiranja i Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada	2027.godine	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo
Čl. 17(stav 10-15)	Okvirni finansijski portfolio, podsticaji u dijelu kotlova na fosilna goriva	Usklađivanje sa budućim delegiranim aktom u okviru finansijskog portfolia; zabrana podsticaja za kotlove na fosilna goriva.	Izmjene člana 29 zakona i programi finansiranja	31, mart 2027.godine / 2027.godine	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo
Čl. 18	One-stop shop centri	Uspostavljanje savjetodavnih usluga / one-stop shop centara.	Vladini programi / odluka o savjetodavnim uslugama i one-stop shop centrima	2027.godine	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo
Čl. 19(stav 1-4)	Okvir za sertifikate o energetskim karakteristikama (EPC), klase I obrazac	Ažuriranje EPC skale, formata, vizuelnog identiteta, kvaliteta i pristupačnosti, u skladu sa Prilogom V.	Član 39 zakona i Pravilnik o sertifikovanju energetskih karakteristika	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 19 (stav 5-14)	Preporuke, validnost I ažuriranja u dijelu energetskih sertifikata	Uključivanje preporuka u dijelu rekonstrukcije, smanjenje GHG, IEQ, životni vijek sistema, kontakt podatke one-stop shop centara, validnost i pojednostavljene procedure u dijelu ažuriranja.	Član 39 zakona i Pravilnik o sertifikovanju energetskih karakteristika	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 20	Izdavanje energetskih sertifikata	Definisanje slučajeva kada je EPC obavezan, predaja, oglašavanje, kontrole i unos u bazu podataka.	Član 39 zakona i Pravilnik o sertifikovanju energetskih karakteristika	2027.godine	Nadležno ministarstvo

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta / dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
Čl. 21	Izlaganje energetskih sertifikata	Obaveza prikazivanja EPC u javnim zgradama i relevantnim nestambenim zgradama.	Član 39 zakona i Pravilnik o sertifikovanju energetskih karakteristika	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 22	Baze podataka o energetkim karakteristikama zgrada	Uspostavljanje nacionalne baze podataka koja obuhvata EPC, inspekcije, pasoše rekonstrukcije, SRI, proračunatu/mjerenu energiju i, gdje je dostupno, GWP/emisije.	Član 51 zakona i Pravilnik o bazama podataka/interoperabilnosti	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 23(stav 1-4)	Provjere	Uspostavljanje redovnih provjera sisteme grijanja, i klimatizacije.	Pravilnik o provjeri sistema za grijanje, hlađenje i klimatizaciju	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 23(stav 5-9)	Izuzeća od promjene, alternativna rješenja I izvještavanje	Definisanje izuzetaka, alternativnih rješenja, digitalnih alata, provjera tokom gradnje/renoviranja i izvještavanja u Nacionalnom planu rekonstrukcije zgrada.	Pravilnik o o provjeri sistema za grijanje, hlađenje i klimatizaciju, sistem monitoringa i Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 24	Inspection reports	Definisanje sadržaja inspekcijskih izvještaja, preporuka, bezbjednosnih zapažanja, predaje i unosa u bazu podataka.	Pravilnik o inspekcijskim izvještajima i Zakon o efikasnom korišćenju energije, čl. 51 Baza podataka	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 25	Nezavisni eksperti	Obezbeđivanje da EPC, pasoši rekonstrukcije, SRI i inspekcije sprovode kvalifikovani / sertifikovani nezavisni eksperti.	Pravilnik o sertifikovanju/akreditaciji stručnjaka	2027.godine	Nadležno ministarstvo

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta / dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
Čl. 26	Sertifikovanje stručnjaka u oblasti zgradarstva	Uspostavljanje šema kvalifikacija / sertifikacija za integrisane radove u dijelu rekonstrukcija.	Pravilnik o sertifikovanju stručnjaka u oblasti zgradarstva	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 27	Nezavisni sistem kontrole	Uspostavljanje nezavisnih kontrolnih sistema za EPC, pasoša rekonstrukcije, SRI i inspeksijske izvještaje u skladu sa Prilogom VI.	Odredbe Zakona o inspeksijskom nadzoru i Pravilnik o kontroli kvaliteta	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 28	Preispitivanje	Monitoring na nivou EU; Crna Gora prati ishod i prilagođava zakonodavstvo.	Nema direktnog transponovanja; odredba o monitoringu u Mapi puta	U toku	Nadležno ministarstvo
Čl. 29	Obavještanje	Obezbjedivanje informacija o EPC, rekonstrukciji, finansiranju, zamjeni kotlova na fosilna goriva i dostupnim one-stop shop centrima.	Vladin program u dijelu obavještanja/savjetodavnih usluga	2027.godine	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo
Čl. 30	Savjetovanje	Obezbjedivanje konsultacija sa zainteresovanim stranama, posebno za informativne mjere.	Pocedura javnih konsultacija u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom	U toku	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo
Čl. 31	Prilagođavanje Priloga I tehničkom napretku	Praćenje delegiranih akata koji mijenjaju Prilog 1	Pravilnik o metodologiji za izračunavanje biće izmijenjen nakon usvajanja akata Evropske unije	U toku	Nadležno ministarstvo
Čl. 32	Vršenje delegiranih ovlašćenja	Praćenje delegiranih akata čl. 6, 7, 15, 17 i 31	Nema direktnog transponovanja; odredba o monitoringu u Mapi puta	U toku	Nadležno ministarstvo

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta / dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
Čl. 33	Postupak odbora	Odredbe koje se odnose na institucije EU.	Nije potrebno transponovanje	—	—
Čl. 34	Kaznene odredbe	Uspostavljanje kazni koje su efikasne, proporcionalne i odvraćajuće.	Kaznene odredbe u zakonu	31. mart 2027.godine	Vlada Crne Gore / Skupština Crne Gore
Čl. 35	Prenošenje	Odražava se u obimu izmjena Zakona o efikasnom korišćenju energije.	Mapa puta i Prilog I	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 36	Stavljanje van snage Direktive 2010/31/EU	Smatrati upućivanja na direktivu ukinutim kao i upućivanja na Direktivu (EU) 2024/1275	Prelazne odredbe / tumačenje zakona	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 37	Stupanje na snagu I primjena	Nije potrebna mjera prenošenja u nacionalno zakonodavstvo.	Nije primjenjivo	—	—
Čl. 38	Adresati	Nije potrebna mjera prenošenja u nacionalno zakonodavstvo.	Nije primjenjivo	—	—
Prilog I	Zajednički opšti okvir za metodologiju za izračunavanje	Integrirati u nacionalnu metodologiju za izračunavanje	Pravilnik o metodologiji za izračunavanje	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Prilog II	Obrazac za Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada	Koristiti šablon za Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada	Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada	31. decembar 2027.godine	Vlada Crne Gore/ Nadležno ministarstvo

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta / dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
Prilog III	Zahtjevi za nove I obnovljene zgrade sa nultom emisijom	Integrirati u kriterijume u dijelu zgrada sa nultom emisijom	Uredba o zgradama sa nultom emisijom	2027.godine	Vlada Crne Gore/ Nadležno ministarstvo
Prilog IV	Okvir za indikator pametne spremnosti	Integrirati metodologiju u dijelu indikatora pametne spremnosti	Pravilnik o indikatoru pametne spremnosti	2027.godine	Vlada Crne Gore/ Nadležno ministarstvo
Prilog V	Obrazac za energetske certifikat	Integrirati EPC šablon i skalu sa klasama	Pravilnik o sertifikovanju energetskih karakteristika	2027.godine	Vlada Crne Gore/ Nadležno ministarstvo
Prilog VI	Nezavisni sistemi kontrole	Ugraditi pravila za kontrolne sisteme	Pravilnik o kontroli kvaliteta	2027.godine	Vlada Crne Gore/ Nadležno ministarstvo
Prilog VII	Uporedni metodološki okvir	Primijeniti troškovno optimalnu metodologiju	Pravilnik o troškovno-optimalnim nivoima	2027.godine	Vlada Crne Gore/ Nadležno ministarstvo
Prilog VIII	Okvir za pasoše za rekonstrukciju	Ugraditi sadržaj i digitalni format „pasoša“	Pravilnik o pasošima rekonstrukcije	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Prilog IX	Direktiva stavljena van snage	Samo referenca u prelaznom periodu	Prelazne odredbe	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Prilog X	Uporedna tabela	Koristi se za nacionalnu tabelu transpozicije	Prilog I / uporedna tabela	2027.godine	Nadležno ministarstvo

Prilog II

Tabela transpozicije (po članu) za Direktivu (EU) 2023/1791 Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. septembra 2023. o energetskej efikasnosti i o izmjeni Uredbe EU) 2023/955.

Napomena: Državni organi, odnosno nadležno ministarstvo za donošenje predmetnih propisa biće definisani tokom procesa transpozicije EPBD i EED direktive

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta /dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
Čl. 1	Predmet i područje primjene	Odražava se u obimu izmjena Zakona o efikasnom korišćenju energije i sektorskog zakonodavstva.	Zakon / sektorsko zakonodavstvo	31. mart 2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 2	Definicije	Ažuriranje definicija gdje je to potrebno, uključujući državne organe, energetske preglede, energetske usluge, energetsko siromaštvo itd.	Izmjene čl. 4 Zakona o efikasnom korišćenju energije i sektorsko zakonodavstvo	31. mart 2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 3	Načelo energetska efikasnost na prvom mjestu	Integracija principa „energetska efikasnost na prvom mjestu“ u dijelu planiranja, investicija i donošenja odluka.	Zakon i Nacionalni energetski i klimatske plan i sektorska pravila u planiranju	2027.godine	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo
Čl. 4(stav 1-7)	Ciljevi u oblasti energetske efikasnosti	Definisanje nacionalnog doprinosa, pravca razvoja i korektivnih mjera u Nacionalnom energetskom I klimatskom planu.	Nacionalni energetski i klimatski plan i sistem izvještavanja	U toku / 2027	Vlada Crne Gore
Čl. 5 (stav1)	Smanjenje u potrošnji finalne energije u javnom sektoru	Uvođenje obaveze godišnjeg smanjenja finalne potrošnje energije u javnom sektoru za 1,9%.	Zakon o efikasnom korišćenju energije Čl. 8a	31, mart 2027.godine	Vlada Crne Gore/ Nadležno ministarstvo
Čl. 5(stav 2-7)	Područje primjene, izuzeće od primjene, monitoring I nadzor u javnom sektoru	Definisanje javnih organa koji su obuhvaćeni, početne osnove, monitoringa i programa.	Zakon o efikasnom korišćenju energije Čl. 8a i Uredba o potrošnji energije u javnom sektoru	2027.godine	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta /dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
Čl. 6(stav 1)	Obnova javnih zgrada	Uvođenje obaveze godišnjeg renoviranja 3% javnih zgrada.	Novi član u Zakonu nakon člana 8a	31. mart 2027.godine	Vlada Crne Gore/ Nadležno ministarstvo
Čl. 6(stav 2-6)	Inventar, izuzeća od primjene, alternativni pristup i planiranje	Uspostavljanje inventara i programa renoviranja javnih zgrada.	Program rekonstrukcije javnih zgrada i Čl. 51 Informacioni sistem	2027.godine	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo
Čl. 7	Javna nabavka	Obaveza visokih karakteristika energetske efikasnosti I principa energetska efikasnost na prvom mjestu u javnim nabavkama.	Zakonodavstvo u oblasti javnih nabavki i smjernice	2027.godine	Vlada Crne Gore/ Nadležno ministarstvo
Čl. 8(stav 1-14)	Obaveza u dijelu uštede energije	Uspostavljanje obaveza u dijelu uštede energije, godišnjih ciljeva, metodologije obračuna i izvještavanja.	Izmjene čl. 18 Zakona i Pravilnik o verifikaciji ušteda u energiji	31. mart 2027.godine / 2027.godine	Vlada Crne Gore/ Nadležno ministarstvo
Čl. 9	Obligacione šeme u oblasti energetske efikasnosti	Definisanje obveznika i metoda raspodjele obaveza.	Izmjene čl. 18 Zakona o efikasnom korišćenju energije i podzakonski akt u dijelu obligacionih šema u oblasti energetske efikasnosti	2027.godine	Vlada Crne Gore/ Nadležno ministarstvo
Čl. 10	Alternativne mjere i politike	Uspostaviti i regulisati alternativne mjere kojima se postižu ekvivalentne uštede.	Izmjene čl. 18 Zakona i Pravilnik o verifikaciji	2027.godine	Vlada Crne Gore/ Nadležno ministarstvo
Čl. 11	Sistemi upravljanja energijom I energetski pregledi	Uspostavljanje obaveza za subjekte na osnovu potrošnje energije, kvaliteta energetskih pregleda i sprovođenja mjera.	Zakon i Pravilnik o energetskim pregledima i sistemima upravljanja	2027.godine	Nadležno ministarstvo

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta /dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
Čl. 12	Data centri	Uvođenje obaveza izvještavanja i monitoringa u dijelu data centara, usklađivanje sa budućom EU šemom održivosti	Sektorsko zakonodavstvo u oblasti energetike i podzakonski akti	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 13	Mjerenje prirodnog gasa	Obezbijediti obaveze u dijelu individualnog mjerenja i pametnih brojila za potrošače prirodnog gasa.	Zakon o energetici i podzakonski akti u oblasti tržišta gasa	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 14	Mjerenje grijanja, hlađenja i sanitarne tople vode	Obaveze mjerenja za daljinsko grijanje, hlađenje i sanitarnu toplu vodu.	Zakon o energetici i podzakonski akti u oblasti daljinskog grijanja	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 15	Zasebno mjerenje i raspodjela troškova	Uspostavljanje dodatnog mjerenja i transparentnih pravila raspodjele troškova u višestambenim i višenamjenskim zgradama.	Pravilnik o mjerenju i raspodjeli troškova	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 16	Daljinsko očitavanje	Obaveza daljinskog očitavanja brojila i uređaja za mjerenje grijanja.	Podzakonski akt u dijelu mjerenja / Podzakonski akt u dijelu daljinskog grijanja	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 17	Informacije o obračunu za prirodni gas	Obezbjediti obračun na osnovu stvarne potrošnje i podataka o potrošnji iz prethodnog perioda.	Podzakonski akti u dijelu tržišta gasa	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 18	Informacije o obračunu I potrošnji za grijanje, hlađenje i toplu vodu u domaćinstvu	Obezbjeđivanje transparentnog obračuna sa podacima o potrošnji.	Podzakonski akti u dijelu daljinskog grijanja/ hlađenja	2027.godine	Nadležno ministarstvo

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta /dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
Čl. 19	Troškovi pristupa informacijama o mjeranju I obračunu	Obezbjedivanje pristupa informacijama bez neopravdanih troškova.	Podzakonski akti u dijelu energetskog tržišta	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 20	Osnovna ugovorna prava u dijelu grijanja, hlađenja I tople vode u domaćinstvu	Uspostavljanje osnovnih ugovornih prava i obaveza informisanja.	Pravila o zaštiti potrošača u oblasti energetike / sektorski podzakonski akt	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 21	Informacije i svijest potrošača	Obezbjedivanje jasnih informacija i savjeta o mjerama energetske efikasnosti i pravima potrošača.	Program obavještanja Vlade Crne Gore	2027.godine	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo
Čl. 22(stav 1-3)	Informacije, svijest i tržišna podrška	Promocija promjene ponašanja i podrška učesnicima na tržištu.	Program obavještanja Vlade Crne Gore i one-stop shop centri	2027.godine	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo
Čl. 22(stav 4-6)	One-stop shop centri	Uspostavljanje one-stop shop centara za tehničku, administrativnu i finansijsku pomoć, uključujući za ugrožena domaćinstva.	Odluka Vlade Crne Gore /program koji se odnosi na one-stop shop centre	2027.godine	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo
Čl. 22(stav 7-10)	Savjet, rješavanje sporova i podsticaja	Obezbjedivanje savjeta, van-sudskih mehanizama za rješavanje sporova i mjera za prevazilaženje dodijeljenih podsticaja.	Pravila o zaštiti potrošača i pravila o stanovanju / imovini i program	2027.godine	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo
Čl. 23	Partnerstva za energetske efikasnost	Podsticanje partnerstava između javnih organa, privatnih aktera i civilnog društva.	Vladin program / okvir za saradnju	2027.godine	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta /dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
Čl. 24	Energetsko siromaštvo i ranjivi kupci	Uspostavljanje mjera koje prioritet daju licima pogođenim energetske siromaštvom, ugroženim potrošačima i domaćinstvima sa niskim prihodima.	Izmjene Zakona o efikasnom korišćenju energije, čl. 29 i Program o energetske siromaštvu	2027.godine	Vlada Crne Gore
Čl. 25	Procjenjivanje i planiranja u dijelu grijanja i hlađenja	Sprovođenje sveobuhvatnih procjena grijanja/hlađenja i lokalnih planova.	Nacionalni energetske i klimatske plan i sektorske zakonodavstvo u oblasti energetike i planiranja	2027.godine	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo
Čl. 26	Snabdijevanje grijanjem i hlađenjem	Definisanje kriterijuma za efikasno daljinske grijanje/hlađenje, analize o ekonomskoj opravdanosti itd.	Zakon o energetici i podzakonske akti u oblasti daljinskog grijanja/hlađenja	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 27	Transformacija, prenos i distribucija energije	Primjena principa energetske efikasnost na prvom mjestu u planiranju mreža, tarifama i smanjenju gubitaka.	Zakon o energetici i metodologija regulatora	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 28	Kvalifikacija, akreditacija i šeme za sertifikovanje	Uspostavljanje šema kvalifikacija i sertifikacija za pružaoce energetske usluga, auditore, menadžere i instalatere.	Pravilnik o kvalifikacijama/sertifikovanju	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 29	Energetske usluge	Promocija ESCO tržišta, model ugovora, pristup informacijama i uklanjanje barijera.	Zakon o efikasnom korišćenju energije, i Program o energetske uslugama	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 30(stav 1-10)	Finansijska i tehnička podrška	Uspostavljanje mehanizama finansiranja, tehničke pomoći i podrške za razvoj projekata.	Programi finansiranja i eventualno Fond za energetske efikasnost	2027.godine	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta /dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
Čl. 30(stav 11-18)	Nacionalni fond za energetske efikasnost i izvještavanje	Razmatranje osnivanja nacionalnog fonda za energetske efikasnost, prioritet za ugrožene potrošače i dvogodišnje izvještavanje o finansiranju.	Odluka / program Vlade Crne Gore i sistem izvještavanja	2027.godine / U toku	Vlada Crne Gore / Nadležno ministarstvo
Čl. 31	Faktori konverzije I faktori primarne konverzije	Primjena nacionalnih faktora u skladu sa Prilogom VI i novim izmjenama na nivou EU.	Pravilnik o verifikaciji ušteta/metodologija	2027. godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 32	Sankcije	Uspostavljanje efikasnih, proporcionalnih i odvratajućih kazni.	Kaznene odredbe u Zakonu	31. mart 2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 33	Delegirani akti	Praćenje i primjena delegiranih akata o referentnim vrijednostima, priložima i šemi održivosti data centara.	Odredba o monitoringu / ažuriranje mehanizma	U toku	Nadležno ministarstvo
Čl. 34	Izvršavanje delegiranja ovlaštenja	Monitoring i prilagođavanje nacionalnih mjera na osnovu revizije Komisije.	Nije potrebno transponovanje	—	—
Čl. 35	Preispitivanje i praćenje implementacije	Usklađivanje sa definicijom energetskog siromaštva iz EED	Izveštavanje o mapi puta/Izveštavanje Vlade	U toku	Nadležno ministarstvo
Čl. 36	Transponovanje	Tretiranje referenci na ukinutu Direktivu 2012/27/EU kao referenci na Direktivu (EU) 2023/1791.	Mapa puta, Prilog II / uporedna tabela	2027.godine	Nadležno ministarstvo

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta /dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
Čl. 37	Izmjena Regulative (EU) 2023/955	Odražava se u obimu izmjena Zakona o efikasnom korišćenju energije i sektorskog zakonodavstva.	Program energetskog siromaštva	2027.godine	Vlada Crne Gore
Čl. 38	Stavljanje van snage Direktive 2012/27/EU	Ažuriranje definicija gdje je potrebno, uključujući javne organe, energetske preglede, energetske usluge, energetsko siromaštvo itd.	Prelazne odredbe / tumačenje zakona	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Čl. 39	Stupanje na snagu I primjena	Integracija principa „energetska efikasnost na prvom mjestu“ u planiranje, investicije i u process donošenje odluka.	Nije primjenjivo	—	—
Čl. 40	Adresati	Nema potrebe za nacionalnom mjerom (odredbe koje se direktno odnose na institucije EU).	Nije primjenjivo	—	—
Prilog I	Formula u dijelu nacionalnih doprinosa	Koristi se za obračun doprinosa u NECP-u (formula za nacionalne doprinose).	Metodologija Nacionalnog energetskog I klimatskog plana	U toku	Vlada Crne Gore/ Nadležno ministarstvo
Prilog II	Opšta načela u dijelu električne energije iz kogeneracije	Ugraditi u pravila o kogeneraciji (opšti principi i kriterijumi za visokoeffikasnu kogeneraciju).	Zakon o energetici / podzakonski akt	2027.godine	Vlada Crne Gore/ Nadležno ministarstvo
Prilog III	Visokoeffikasna kogeneracija	Ugraditi u pravila o javnim nabavkama (zahtjevi za energetske efikasnost).	Zakon o energetici / podzakonski akt	2027.godine	Nadležno ministarstvo

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta /dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
Prilog IV	Zahtjevi u dijelu javnih nabavki	Ugraditi u metodologiju obračuna ušteda (zajedničke metode za verifikaciju ušteda energije).	Zakonodavstvo u oblasti javnih nabavki / uputstvo	2027.godine	Nadležno Ministarstvo
Prilog V	Zajednička metodologija za izračunavanje ušteda u energiji	Primijeniti u nacionalnoj metodologiji obračuna (faktori primarne energije).	Pravilnik o utvrđivanju ušteda u energiji	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Prilog VI	Koeficijent primarne energije	Ugraditi minimalne kriterijume za energetske preglede (pravila koja se odnose na energetske preglede).	Pravilnik / metodologija	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Prilog VII	Energetski pregledi	Ugraditi u pravila o fakturisanju gasa, grijanja i hlađenja (transparentnost i potrošačke informacije).	Pravilnik o energetskim pregledima	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Prilog VIII-IX	Informacije o obračunu i potrošnji	Koristiti u sveobuhvatnim procjenama grijanja i hlađenja (potencijal za efikasnost).	Podzakonski akti u oblasti tržišta energije	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Prilog X	Potencijal u dijelu efikasnosti u grijanju i hlađenju	Integrirati metodologiju analize troškova i koristi (CBA).	Nacionalni energetski i klimatski plan / procjena u oblasti grijanja-hlađenja	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Prilog XI	Analiza isplativosti	Integrirati zahtjeve za garancije porijekla (GO) za kogeneraciju.	Zakon o energetici / podzakonski akt	2027.godine	Nadležno ministarstvo

Pravni osnov (član zakona)	Predmet	Sadržaj akta	Naziv akta /dokumenta	Rok donošenja	Državni organ
Prilog XII	Garancije porijekla za kogeneraciju	Integrirati u regulatorno izvještavanje i izvještavanje o uštedama.	Zakon o energetici / podzakonski akt	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Prilog XIII–XV	Efikasnost mreže i obrasci za izvještavanje	Koristiti za pravni prelaz i korelaciju (tabele transpozicije i prelazne odredbe).	Metodologija regulatora i sistem izvještavanja	2027.godine	Nadležno ministarstvo
Prilog XVI–XVII	Stavljanje van snage i uporedna tabela	Nema potrebe za nacionalnom mjerom (odredbe koje se direktno odnose na institucije EU).	Prilog II / tabela za trasponovanje	2027.godine	Nadležno ministarstvo